

401 MİDE TÜMÖRÜNÜN İNCELENMESİNDEN ALINAN SONUÇLAR

II. SARKOMLAR

Dr. Ali Ulvi Özkan*

Midenin non - epiteliyal malign tümörleri, karsinomlarından çok daha seyrek görülmekle beraber, bütün mide tümörlerinin % 3 ünden fazlasını teşkil ederler. (10, 15, 22) En fazla, lenfomalara ve leiomyosarkomlara rastlanır.

MATERYEL

1947 - 1963 seneleri arasında Enstitümüz otopsi ve biyopsi materyeli arasında tesbit edilen 401 mide tümöründen (18) 13 ünü (3 ü otopsi vak'ası) non - epiteliyal malign mide tümörleri teşkil etmektedir. Bunlara ait kayıtlar ve histolojik preparatlar gözden geçirildi. Bulgular literatürde bildirilenlerle birlikte kıymetlendirildi.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Serimizdeki non - epiteliyal malign tümörler (sarkomlar) bütün mide tümörlerinin % 3,24 ünü, malign mide tümörlerinin (376 karsinom, 13 sarkom olmak üzere ceman 389 vaka) ise % 3,34 ünü teşkil etmektedir. Mide sarkomlarının mide malign tümörlerine nisbeti bakımından literatürde bildirilenler % 1,38 ile 7,32 arasında değişmektedir. (2, 10, 15, 17, 30) Bu otörlerin vakaları ile vakalarımızın topluca incelenmesinde nisbet % 3,6 olarak bulunmuştur (Tablo. 1).

* A. Ü. Tıp Fakültesi Patolojik Anatomi Enstitüsünde uzman asistan.

TABLO. 1

Otör adı	Mide malign tümör sayısı	Mide sarkom sayısı	Yüzde nisbeti
Berg ve McNeer	1485	62	4,17
Marshal	1618	51	3
Herter ve Anch.	88	3	3,4
Matsumoto ve Oota	1010	14	1,38
Thorbjarnarson ve arka.	601	44	7,32
Vakalarımız	389	13	3,34
Toplam	5191	187	3,6

Vakalarımızda çeşitli tipleri sıklık sırasına göre ayrı ayrı incelemeye uygun bulduk.

LENFOMALAR

Vak'alarımızın çoğunu (8 vak'a) lenfomalar teşkil etmektedir. *Ensidsans* :

Askerman (1) primer mide lenfomalarının çok seyrek olduğunu iddia ediyorsa da Schenken ve Burns (23) malign mide tümörlerinin %10 unu lenfomalarının teşkil ettiğine inanmaktadırlar. Saphir (22) ise bunların % 1,5 - 3,2 arasında görüldüğünü kabul eder. Literatürde % 0,89 - 5,32 arasında değişik nisbetler mevcuttur. (2, 10, 15, 17, 30) Serimizde lenfomalar midenin malign tümörlerinin % 2,05 ini, sarkomların % 61,5 ini teşkil etmektedir. Vak'alarımızın literatürdeki vak'alarla birlikte incelenmesinde lenfomaların, malign mide tümörlerinin % 2,4 ü, mide sarkomlarının % 68,6 sı nisbetinde olduğu hesaplanmıştır (Tablo. 2 ve 3).

TABLO. 2

Otör adı	Malign tümör sayısı	Lenfoma sayısı	Yüzde nisbeti
Berg ve McNeer	1485	38	2,55
Herter ve Anch.	88	3	3,4
Marshal	1618	35	2,16
Matsumoto ve Oota	1010	9	0,89
Thorbjarnarson ve ark.	601	32	5,32
Vak'alarımız	389	8	2,05
Toplam	5191	125	2,4

TABLO. 3

Otör adı	Sarkom sayısı	Lenfoma sayısı	Yüzde nisbeti
Berg ve McNeer	62	38	61,2
Eker ve Efskind	24	17	61
Jordan ve ark .	28	21	75
Thompson ve Oyster	26	19	73
Marshal	51	35	69
Matsumoto ve Oota	14	9	64
Thorbjarnarson ve ark.	44	32	72,6
Herter ve Anch.	3	3	100
Vak'alarımız	13	8	61,5
Toplam	265	182	68,67

Cins :

Vak'alarımızdan 4 ü erkeklerde 4 ü kadınlarda bulunmuştur. Burnet ve Herbert (4) in 27 vak'asından 11 i erkeklerde 16 sı kadınlarda, Veronesi (32) nin 26 vak'asından 14 ü erkeklerde 12 si kadınlarda görülmüştür. Bu duruma göre her iki cinste de hemen hemen aynı sayıda olup Jordan ve arkadaşlarının (12) iddiasının aleyhine herhangi bir seks meyli göstermemektedir.

Yaş :

Vak'alarımızın en genci 22, en yaşlısı 57 yaşında ve yaş ortalaması 42,9 dur. Serimizde mide lenfomaları karsinomlarından (18) bir dekad daha erken yaşta bulunmuştur. Yaş ortalamasını Burnet ve Herbert (4) 44,5, Veronesi (32) 45,4 Thorbjarnarson ve arkadaşları (30) 51,4 , Snoddy (25) 55 olarak bildirmektedirler.

Lokalizasyon :

Veronesi (32), lenfomaların en çok antrum ve küçük kurvatürde yerleştiği fikrindedir. Bazı vak'alarda tümör ince barsaklara da yayılabilir (22). Vak'alarımızdan birisi korpusta küçük kurvatürde, birisi fundusta, birisi antrumda bulunmuştur. Diğer birinde ise ince barsaklarda da aynı lezyonun devam ettiği tesbit edilmiştir. 4 vak'a da lokalizasyonun kesin yerini belirten kayıtlara rastlanmamıştır.

Makroskopi :

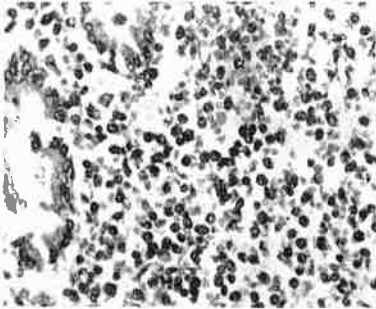
Lenfomalar makroskopik olarak çok çeşitli şekillerde görülür. En çok difüz infiltratif plâklar veya multipl nodüller halindedir. Mukozada dev pliler teşekkülü, sathi veya derin, bazan kenarları kalkık krater şeklinde ülserlerin görülmesi de seyrek değildir. Ekseriya bu şekiller aynı zamanda yan yana bulunabilir. Tümörün kesit yüzü homojen gri renktedir.

Vak'alarımızdan 5 i infiltratif difüz plâklar, 2 si multipl nodüller halinde görülmüş, bir vak'ada da kenarları krater şeklinde kalkık bir ülser bulunmuştur. Difüz infiltratif plâkların 3 ünde, multipl nodüllerden ibaret olan vak'aların birinde, mukozada ekserisi sathi olan müteaddit ülserler tesbit edilmiştir.

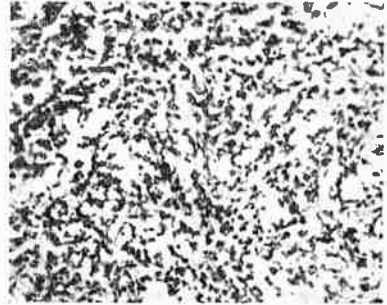
Mikroskopi :

Tümöral infiltrasyon bilhassa tunika propria ve submukozada yer alır. Muskularis tabakası, vakaların çoğunda salimdir. Histolojik tip bakımından Schenken ve Burns (23), en çok Hodgkin hastalığının görüldüğü fikrindedirler.

Bizim serimizde en çok lenfosarkom bulunmuştur. (5 vaka). Lenfosarkomlar mide tümörlerinin % 1,24 ünü, midenin malign tümörlerinin % 1,27 sini, mide sarkomlarının % 38,4 ini teşkil etmektedir. (Şekil. 1). Bunu 2 vaka ile retikulümsel sarkom takip etmektedir (Şekil. 2). Retikülüm sel sarkom serimizdeki mide sar-

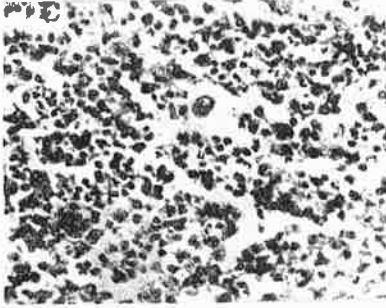

Şekil : 1 — Lenfosarkom (prot. No : 19/1953). Soltarafta baki kalmış 2 gudde kesiti görülüyor. Diğer kısımlarda normal mide dokusunun yerini atipik lenfositlerden ibaret tümör dokusu.

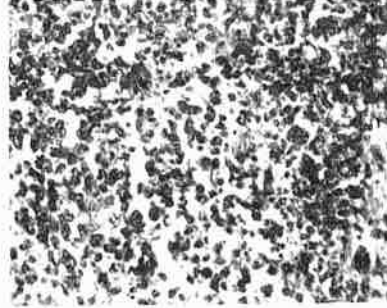

Şekil : 2 — Retikulümsel sarkom (prot. No : 2723/1962). Sitoplazmik uzantıları ile retiküler bir dizilme gösteren tümör hücrelerinin teşkil ettiği doku ve retikülüm dev hücreleri.

komu vak'alarının % 15,4 ünden ibarettir. Yalnız bir tane Hodgkin vak'asına (Şekil. 3 ve 4) rastlanmıştır ki mide sarkomlarının % 7,7 si kadardır.

Şekil : 3 — Hodgkin hastalığı (prot. No : 248/1951). Lenfosit, histiyosit, plazmosit ve retikulum hücrelerinin arasında Retikulum dev hücreleri ihtiva eden tümör dokusu.

Şekil : 4 — Hodgkin hastalığı (Şekil. 3 deki vak'anın başka bir sahası). Aynı vasıfta histolojik tabloya ilâveten arada Sternberg dev hücreleri görülüyor.

Literatürdeki kayıtlardan da anlaşıldığına göre lenfomalar içinde midede en çok görülen lenfosarkom ve retikulümsel sarkomdur. (4, 6, 10, 29, 30, 33, 34, (Tablo : 4).

TABLO. 4

Otör adı	Total lenfomalar	Ret. Sar.	Lenf. Sar.	Hodg.	Giant F. L.
Burnet ve Her.	27	10	14	2	—
Eker ve Efsk.	17	7	8	1	1
Herter ve Anc.	3	—	3	—	—
Thompson ve O.	19	8	6	4	1
Thorbjarnarson ve arkadaş.	32	9	20	3	—
Veronesi	26	22	4	—	—
Vak'alarımız	8	2	5	1	—
Toplam	132	58 (% 43,9)	61 (46,2)	11 (% 8,3)	2 (% 1,5)

LEİOMYOSARKOMLAR

Lenfomalardan sonra sıklık bakımından sonra ikinci sırayı leiomyosarkomlar işgal eder (4 vak'a).

Ensidadans :

Mass ve Kirshbaum (16) 12450 otopside 3 leiomyosarkom (% 0,02) bulduklarını bildirmişlerdir. Eker ve Efskind (6) 1784 mide rezeksiyonunda 7 (% 0,39), Matsumoto ve Oota (17) 1489 rezeksiyon materyelinde 4 (% 0,26) leiomyosarkom bulmuşlardır. Vak'alarımızdan 1 i otopsi materyelinde, 3 ü 1192 mide rezeksiyon materyelinde tespit edilmiştir (% 0,25). Serimizdeki leiomyosarkomlar midenin malign tümörlerinin % 1,03 ünü teşkil etmektedir. Bu hususta literatürde % 0,39 - 1,61 arasında nisbetler mevcuttur (2, 15, 17). Literatürde bulduğumuz vak'alarla kendi serimizin ortalaması % 1,06 yapmaktadır (Tablo. 5).

TABLO. 5

Otör adı	Malign T. sayısı	Leiomyosarkom sayısı	Yüzde nisbeti
Berg ve McNeer	1485	24	1,61
Marshall	1618	16	0,98
Matsumoto ve Oota	1010	4	0,39
Vak'alarımız	389	4	1,03
Toplam	4052	48	1,06

Vak'alarımızda leiomyosarkomlar nonepitelial malign tümörlerin % 30,7 sini teşkil etmektedir. Bu nisbet literatürde % 21,4 ile 31,3 arasında değişmektedir (Tablo : 6). Talalaeva (27) ise 380 mide sarkomunda nisbeti % 9,5 olarak hesaplanmıştır.

TABLO. 6

Otör adı	Sarkom sayısı	Leiomyosarkom sayısı	Yüzde nisbeti
Eker ve Efskind	24	7	29
Jordan ve ark.	28	6	21,4
Marshall	51	16	31,3
Matsumoto ve Oota	14	4	28
Thompson ve Oyster	26	7	26,9
Vak'alarımız	13	4	30,7
ToTplam	156	44	28,2

Cins :

Vak'alarımızdan 3 ü erkeklerde 1 i kadınlarda bulunmuştur. Jordan ve arkadaşları (12) her iki cinsten aynı nisbette bulunduğunu bildirmektedirler. Berg ve McNeer (2) in 24 vak'asından 12 sinin kadınlarda 12 sinin erkeklerde, Giberson ve arkadaşlarının (8) 40 vak'asından 23 ünün erkeklerde 17 sinin kadınlarda olduğu kaydedilmektedir.

Yaş :

Vak'alarımızın en genci 36 en yaşlısı 60 yaşında olup yaş ortalaması 49,9 dur. Giberson ve arkadaşları (8) nin vak'aları 10 - 73, Berg ve McNeer (2) in vak'aları 33 - 70 yaşları arasında olup yaş ortalaması 53 olarak bildirilmektedir.

Lokalizasyon :

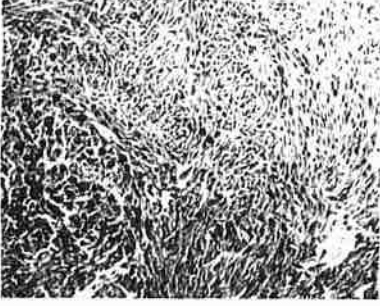
Midenin bilhassa korpus ve fundusunda yerleşir (8, 14, 16, 34). Vak'alarımızın ikisi korpusta bulunmuş, diğer ikisinin lokalizasyonu bakımından kesin bir sonuç çıkarılamamıştır.

Makroskopi :

Myomlardan daha büyük, daha yumuşaktırlar. Kesit yüzlerinde nekroz ve hemoraji sahaları görülebilir. Mide lümenine doğru veya periton boşluğuna doğru veyahutta her iki yönde gelişen, çapı 20 cm. ye kadar ulaşabilen (8) kitleler teşkil ederler. Nekroza uğrayarak dökülen kısımlar ülserasyonlara ve hatta perforasyonlara sebep olabilir. (24) Vak'alarımızdaki tümörleri 3 - 12 cm. arasında değişiyordu ve iki tanesinde ülser mevcuttu.

Mikroskopi :

Hücreden zengin oluşu, hücrelerdeki aşıkâr atipi ve polimorfizm dolayısıyla myomdan kolayca ayırdedilir. Ancak bazı vak'alarda tümörün malign natürünü ortaya çıkarabilmek için birçok sahaların dikkatle incelenmesi gerekebilir (Şekil. 5).

Şekil : 5 — Lciomyosarkom (prot. No : 3014/1960). Çeşitli yönlerde seyreden demetler teşkil eder tarzda sıralanmış fusiform hücrelerin husule getirdiği tümör dokusu. Hücrelerdeki aşıkâr anizokaryozis ve hiperkromazi dikkati çekiyor.

HEMANGIOSARKOM

Midenin vasküler tümörlerine ait neşriyata da rastlanmakta (3, 5, 19, 31), bunların çok kere sarkomatöz karakterde olduğuna inanılmaktadır (14). Eker ve Efskind (5) 1784 malign mide tümörü arasında 21 hemangioendotelyom (% 1,17) bulunduğunu, bunların 10 tanesinin pilorda diğer 10 tanesinin midenin orta kısmında yerleştiğini, vak'aların 6 sının kadınlarda 15 inin erkeklerde görüldüğü ve yaşlarının 20 - 70 arasında olduğunu bildirmişlerdir. Bizim serimizde 389 malign mide tümörü arasında bir adet (% 0,25) hemangiosarkom mevcuttur. Bu vak'a 30 yaşında bir kadında mide ön yüzünde submukozada yerleşmiş 2 cm. çapında kesiti kırmızı renkte bir tümöral teşekkül halinde görülmüştür.

DİĞER TÜMÖRLER

Literatürde çok daha seyrek olarak rastlanan diğer tümörler arasında nörofibrosarkom (13,28), malign nörinom (20, 21, 23), fibrosarkom (17) ve Plazmositom (7, 9, 11) bildirilmektedir. Serimizde bu tip tümörlere rastlanmamıştır.

ÖZET

Enstitümüzde 1947 - 1963 yılları arasında 13 vak'ada primer mide sarkomu bulundu. Aynı zaman periyodunda teşhis edilen mide tümörlerinin genel toplamı 401 idi. Mide sarkomu vak'alarına ait arşiv kayıtları ve histolojik preparatlar yeniden gözden geçirilerek elde edilen bulgular literatürde bildirilenlerle birlikte kıymetlendirildi.

Vak'alardan 8 i malign lenfoma (% 61,5), 4 ü leiomyosarkom (% 30,7), 1 i hemangiosarkom (% 7,6) olarak teşhis edildi.

1 — Lenfomaların 5 i lenfosarkom (% 62,5), 2 si retikulum-sel sarkom (% 25), 1 i Hodgkin hastalığı (% 12,5) idi. Vak'aların yarısı (4 vak'a) erkeklerde, yarısı kadınlarda görüldü. En geç hasta 22, en yaşlısı 57 yaşında ve yaş ortalaması 42,9 olarak bulundu. Vak'aların 2 sinde tümör multipl nodüler, 5 inde diffüz idi, bir vak'ada ise krater şeklinde bil ülser mevcuttu.

2 — Leiomyosarkomlar mide boşluğuna veya periton boşluğuna veya heriki tarafa doğru tebarüz eden 3 - 12 cm. çapında tümöral oluşumlar halinde görüldü. Hastaların yaşı 36 - 60 arasında idi (yaş ortalaması 49,9). Vak'alardan 3 ü erkeklerde, biri kadınlarda bulundu.

3 — Hemangiosarkom, 30 yaşında bir kadının mide ön duvarında kesit yüzü kırmızı sahalar arzeden 2 cm. çapında küçük bir nodül halinde idi.

SUMMARY

Results of Studies of 401 Gastric Tumors

II. Sarcomas

In 13 patients, primary gastric sarcomas were found at our Institute between the years 1947 and 1963. In the same period, the number of total gastric tumors was 401. The records of and the histologic slides from 13 patients with gastric sarcomas were reviewed and the findings evaluated together with those of in the literature.

Of these 13 patients, 8 had malignant lymphoma, 4 had leiomyosarcoma, and only one had hemangiosarcoma.

1 — Among 8 cases of malignant lymphomas we found 5, or 62,5 per cent, to be lymphosarcoma, 2 reticulum cell sarcoma (25 per cent), and one Hodgkin's Disease (12,5 per cent). Half of the cases (4 cases) were seen in males and the other half in females. The average age of the patients was 42,9 years, ranging from 22 to 57. The tumors were diffusely infiltrating lesions in 5 of the cases, multiple nodular in 2, and a crater-like ulcer with markedly elevated margins was present in one.

2 — Leiomyosarcomas appeared to be neoplastic growths, 3 - 12 cm in diameter, protruding towards gastric cavity or/and peritoneal space. The youngest patient was 36 years old, the oldest 60 (average, 49,9 years). 3 cases were seen in males, one in females.

3 — Hemangiosarcoma was found in a female of 30, in the ventral wall of the stomach. It was a small nodule, 2 cm in diameter, with red areas on cut surface.

LİTERATÜR

- 1 — ACKERMAN, L. V. : Surgical Pathology. The C. V. Mosby Company, St. Louis, 1953.
- 2 — Berg, J., and Mc Neer, G.: Leiomyosarcoma of the Stomach. A Clinical and Pathological Study. Cancer, 13: 25, 1960.
- 3 — BRACCI, U., and ELZENBAUM, H.: Endothelioma of the Stomach. Exc. Med. Sect. V, 4: 606, 1951.
- 4 — BURNETT, H. W., and HERBERT, E. A.: Role of Irradiation in Treatment of Primary Malignant Lymphoma of Stomach. Radiology, 67: 723, 1956.
- 5 — EKER, R., and EFSKIND, J.: Rare Types of Malignant Gastric Tumors. I. Hemangioendotheliomas. Year Book of Pathology 1956-1957, The Year Book Publishers, Chicago, 1957.
- 6 — EKER, R., and EFSKIND, J.: Rare Types of Malignant Gastric Tumors. II. Malignant Lymphoma and Leiomyosarcoma. Exc. Med. Sect. V, 10: 107, 1957.
- 7 — ENDE, N., DARON, P. B., RICHARDSON, R. K., RAIDER, L., and ZISKIND, J.: Plasma Cell Tumor of the Stomach. Exc. Med. Sect. V, 4: 685, 1951.
- 8 — GIBERSON, R. G., DOCKERTY, M. B., and GRAY, H. K.: Leiomyosarcoma of the Stomach (Clinico-Pathologic Study of 40 Cases). Surg. Gynec. Obstet, 98: 186, 1956.
- 9 — GOWRON, A. T., COHEN, M.: Primary Extramedullary Plasmacytoma of the Stomach. Report of a Case. Exc. Med. Sect. V, 3: 547, 1950.
- 10 — HERTER, F. P., and ANCHINCLOSS, H.: Total Gastrectomy. Experience with Ninety One Cases. Cancer, 10: 320, 1957.
- 11 — HOPF, E.: Plasmacytic Reticulosarcoma of the Stomach. Exc. Med. Sect. V, 11: 612, 1958.
- 12 — JORDAN, G. L., BOLTON, F. B., Heard, J. G., and WALDRON, G. W.: Sarcomas of Stomach. Sur. Gynec. Obstet, 100: 453, 1955.
- 13 — KNIGHT, I. A., and GOODMAN, R. D.: Neurofibrosarcoma of the Stomach. Exc. Med. Sect. V, 12: 481, 1958.
- 14 — KÖKSAL, M.: Hazım Sistemi Patolojisi. Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1960.
- 15 — MARSHAL, S. F.: Gastric Tumors Other Than Carcinoma: report of Unusual Cases. Year Book of Cancer 1956-1957, The Year Book Publishers, Chicago, 1957.
- 16 — MASS, M., and KIRSHBAUM, J. D.: Leiomyosarcoma of the Fundus of the Stomach with Perforation. Am. J. Roentgenol, 44: 716, 1940.
- 17 — MATSUMOTO, S., and OOTA, K.: Gastric Neoplasms Other Than Carcinomas. Exc. Med. Sect. V, 10: 432, 1957.
- 18 — ÖZKAN, A. U.: 401 Mide Tümörünün İncelenmesi, I. Karsinomlar (baskıda)
- 19 — PENDL, O.: Angioblastic Tumors of the Stomach. Exc. Med. Sect. V., 2: 124, 1949.

- 20 --- PRAT, D., and ARDAO, H.: Schwannoma of the Stomach. Exc. Med. Sect. V, 2: 46, 1949.
- 21 --- PRINGER - KUCHINKA, A.: Histology and Biology of Neuromata in Gastrointestinal Tract. Exc. Med. Sect. V, 4: 556, 1951.
- 22 --- SAPHIR, O.: A Text on Systemic Pathology. Vol II, Grune and Stratton, New York, 1959.
- 23 --- SCHENKEN, J. R., and BURNS, E. L.: Pathology Anderson. 4th Ed. The C. V. Mosby Comp., St. Louis, 1961.
- 24 --- SEPHERD, J. A.: Perforation of Leiomyosarcoma of Stomach. Exc. Med. Sect. V, 4: 53, 1951.
- 25 --- SNODDY, W.: Primary Lymphosarcoma of the Stomach. Gastroenterology. 20: 537, 1952.
- 26 --- STOUT, A. P.: Tumors of the Stomach. Atlas of Tumor Pathology. Sect. VI. Fasc. 21, AFIP, Washington, D. C., 1953.
- 27 --- TALALAEVA, A. V.: A Malignant Leiomyoma of the Stomach with Multiple Metastases. Exc. Med. Sect. V, 10: 431, 1957.
- 28 --- TATE, R. W., and FUSARO, W. J.: Neurofibroma of the Stomach. Exc. Med. Sect. V, 2: 124, 1949.
- 29 --- THOMPSON, H. L., and OYSTER, J. M.: Neoplasms of the Stomach Other than Carcinoma. Exc. Med. Sect. V, 4: 606, 1951.
- 30 --- THORBJARNARSON, B., BEAL, J. M., and PEARCE, J. M.: Primary Malignant Lymphoid Tumor of the Stomach. Cancer, 9: 712, 1956.
- 31 --- URBANEK, K.: Contribution on Primary Hemangioendothelioma of the Stomach. Exc. Med. Sect. V, 5: 465, 1952.
- 32 --- VERONESI, U.: Reticulosarcoma and Lymphosarcoma of the Stomach (26 cases). Exc. Med. Sect. V, 10: 811, 1957.
- 33 --- WEBER, G.: Gastric and Intestinal Malignant Neurinomas with Particular Reference to the Malignant Degeneration of Neuromas. Exc. Med. Sect. V, 7: 288, 1954.
- 34 --- ZAGNONI, C., and MANARA, G.: Findings and Comparisons in a Case of Gigantic Sarcoma of the Greater Curvature of the Stomach. Exc. Med. Sect. V, 4: 874, 1951.

(Mecmuaya geldiği tarih : 16 Kasım. 1963)